



# ECHO

## ROK 2013 KONČÍ

Karel JANIŠ

Původně rok nevolební se po pádu Nečasovy vlády stal rokem předčasných voleb. Na jejich přípravu byl velmi krátký čas. Mnoho se od nich očekávalo. Ale nakonec tolik překvapujících výsledků.

Především ČSSD v rozporu s předpoklady až 30 % hlasů jich získala pouze 20,45 %. V 19 okresech ji předběhly jiné strany a hnutí. Změna celostátní politiky ve prospěch levice se nekoná. ČSSD ztratila 6 poslaneckých míst.

Největším překvapením je výsledek hnutí ANO. Získalo 1. místo ve 24 okresech v severních a středních Čechách kolem Prahy a na jihovýchodní Moravě a 47 poslanců, jen o 3 méně než ČSSD. Vedoucí hnutí Andrej Babiš vedl kampaň způsobem, jemuž mnoho voličů porozumělo: všichni dosud jen mysleli na sebe, kradli, kdežto my makáme. Budoucnost ukáže, zda voliči nenaletěli tak, jak v případě Věcí veřejných, zda hnutí ANO se „usadí“ nebo zmizí v propadlišti dějin.

Jediná tradiční strana neztratila, odolávala antikomunistickému pokřiku a ranám pod pás od pravicových politiků a novinářů. KSČM získala první místo v okresech Tachov, Louny, Litoměřice, jako třetí strana v celkovém pořadí má o sedm mandátů víc ve srovnání s minulým obdobím. Politologové, kteří tvrdili, že všechny dosavadní strany ztratily, pozapomněli záměrně na KSČM, nemluvili pravdu. Pokud o KSČM hovořili, postesklí, že na rozdíl od Slovenska v ČR existuje komunistická strana v jejich sloganu nereformovaná, s pochybným názvem.

Z pravicových dosud vládnoucích se „udržela“ strana Karla už Nečernínského TOP 09. Přišla o 16 poslaneckých míst. Ale 26 poslanců ve Sněmovně bude i nadále, především ti, kteří v Nečasově vládě ve skutečnosti měli v ruce kormidlo.

Miroslav Kalousek řekl 4. listopadu 2013 v pořadu Daniely Drtinové, že TOP 09 se nebude hrnout do vlády, ale bude usilovat o rehabilitaci opozice = požadovat to, co různými způsoby znemožňovala opozičním stranám v době Nečasovy vlády, hýbala jednacím řádem podle potřeb stále se zmenšující koalice včetně vyhlášení tzv. legislativní nouze; možná si dodatečně uvědomil, že příznal omezování práv opozice na vystupování v diskusi o návrzích zákonů. TOP 09 zvítězila v Praze a v okrese Praha-západ a vedoucí kandidátky občas dřímající získal nejvíc přednostních hlasů ze všech ostatních prvních na kandidátkách – 37794.

Největší ztráty utrpěla ODS, zůstalo jí 16 poslanců, její klub se zmenšil o 37 poslanců, bude jim stačit daleko menší místnost k jednání klubu. Zůstal mezi nimi poslanec z povolání, plzeňský JUDr. Marek Benda, který ze Sněmovny odejde asi až do důchodu. „Modré ptactvo“ se rozprchlo a zbývající vzal pod ochranu pán lesů, vod a strání v jihočeském pohraničí, má na to personál. Platí to zejména o Praze, kde obě strany získaly 35 % voličů, hlavní město zůstalo pravicové. Nejvíce tu získali ze všech míst v ČR Zelení – 6,5 %.

UŽ 24 LET SE TADY LŽE A NENÁVIDÍ... A BLAHOBYT A SVĚTLÉ KAPITALISTICKÉ ZÍTKY STALE NEPŘÍCHÁZEJÍ!



S téměř stejným počtem voličů se do Sněmovny dostali kandidáti za hnutí Úsvit a KDU-ČSL. Předseda Úsvitu vytrvale propagoval přímou demokracii švýcarského způsobu – jako by hovořil Petr Cibulka z Pravého bloku (jen 0,02 % s 1225 hlasy), vynechal cibulkové bonmoty o zločineckém režimu, vlády StB, KGB apod.

KDU-ČSL chce napravovat to, co Nečasova vláda způsobila. Předseda KDU-ČSL asi zapomněl, že lidovci se podíleli na antisociálnostech koaličních vlád před rokem 2010, takže volání po napraveně čiši pokrytectvím. Ostře se vymezuje proti KSČM, v tom si může podat ruce s kardinálem Dukou a Danielem Hermanem. Před volbami tvrdil, že strana bude jednat s demokratickými stranami, mezi které nepočítá KSČM. Měl by vzít v úvahu výsledky voleb, když KDU-ČSL překročila tak tak hranici pěti procent, aby se dostala po přestávce do Sněmovny a KSČM získala dvojnásobný počet poslanců, i když neměla v každém místě agitační středisko s věží a zvony.

Pětiprocentní hranici nepřekročily: Hnutí Hlava vzhůru, za něž se angažoval exprezident Václav Klaus a Strana práv občanů Zemanovci, za kterou kandidovalo i 5 ministrů přechodné Rusnokovy vlády. Strany prezidentů mají u nás již tradičně malou šanci. Z dalších nedostali víc jak pět procent hlasů Zelení, Piráti (získali první místo při hlasování mezi studenty), Dělnická strana sociální spravedlnosti, Suverenita, Strana soukromníků ČR, Koruna česká, LEV 21 - Národní socialisté (strana Jiřího Paroubka pouze 3843 hlasy), Romská demokratická strana, Klub angažovaných nestraníků a další.

Celkem se voleb nezúčastnilo 40,52 % oprávněných voličů. Při účasti 59,48 % voličů nová hnutí – ANO a Úsvit získala 25,53 % voličů, 14,62 % hlasů získaly strany, které nepřekročily potřebných 5 %. (Dokončení na s. 2)

(Dokončení ze strany 1)

Den po volbách 27. října 2013 došlo k největšímu překvapení, k pokusu odstřihnout Bohuslava Sobotku z vedení strany a vyjednávací skupiny o sestavení nové vlády. Teprve po jednáních krajských organizací ČSSD byl B. Sobotka 10. listopadu potvrzen v obou funkcích. Jednání o nové vládě bylo oddáleno o potřebné dva týdny. Kdo zákeřně pohnul s figurkami na politické šachovnici, zeslabil důvěryhodnost ČSSD?

Svou úlohu sehrála stanice ČT 24. 24. října 2013 se ujal moderování vrchní mediokrit Václav Moravec. Ve třech blocích odpovídali představitelé 9 stran a hnutí na otázky týkající se politiky Nečasovy vlády i představ o jejich politice po volbách. Nadřazený a od besed s vrcholnými politiky odpočatý Moravec se dvakrát neudržel, ministři Žákovi soustavně skákal do řeči s dotazy, co do-

kázal v rezortu. Rozkřičel se na něho podobně jako na senátora Okamuru, kterému vytkl, že 33 % hlasování v Senátu se nezúčastnil a je placený daňovými poplatníky. Zapomněl, že on sám je placený kým? Povolební beseda 26. října 2013 mnoho nového nepřinesla kromě opakování toho, co již kandidáti řekli v předvolebních besedách. Z následujících besedy politologů vyplynul závěr o pravděpodobné koalici ČSSD s novým hnutím ANO a s KDU-ČSL po přestávce znovu ve Sněmovně. Nikdo netušil, k jaké události dojde druhý den v ČSSD.

**Jen těžko bereme na vědomí, že zatímco Brno budou zastupovat 3 poslanci hnutí ANO, po 2 poslancích ČSSD, ODS a TOP 09, KDU-ČSL 1 poslanec, KSČM bude za Brno opět bez poslance. Potvrzuje se znovu, že tak jako Praha, i Brno je tradičně politicky zaměřeno vpravo.**

V období příprav na volby se též konala v ZO KSČM výroční jednání. Po volbách probíhaly místní konference před městskou stranickou konferencí. Jde o hodnocení dosavadního plnění závěrů VIII. sjezdu v podmínkách města Brna a v jeho městských částech, stanovení dalšího postupu zejména z hlediska příprav na volby 2014.



## Situace na trhu práce není příznivá

**Osmiprocentní nezaměstnanost v Jihomoravském kraji představuje 65300 lidí, kteří nemají před zimou práci, jako způsob obživy.**

V nejvíce postižených okresech Znojmo a Hodonín mají vliv na situaci sezónní práce hlavně v zemědělství či stavebnictví, protože tam kormidelníci hospodářství úspěšně zrušili velké zaměstnavatele – všechny hlavní průmyslové, potravinářské a zemědělské podniky. Zaměstnavatelé nabízejí jen 2900 volných míst, z toho čtvrtinu v Brně. V říjnu největší nabídka 131 míst byla na Znojemsku, zejména díky otevření nového kasina na hranici s Rakouskem v obci Hevlín (hlásilo vytvoření 45 míst). Na jedno nabízené místo připadá skoro 23 lidí z evidence úřadu práce.

Nejčastěji nabízejí místa obchodních zástupců (aktuálně 60), kuchařů (50), číšníků (46), pracovníků ostražky (35), řidičů nákladních automobilů (33). Trvale se v nabídce objevují také místa kvalifikovaných strojírenských profesí (svářeči, obsluha CNC).

Situace na trhu práce není příznivá. Meziročně přibýlo v kraji téměř 5200 nezaměstnaných a lze předpokládat, že v nadcházejících měsících nezaměstnanost poroste. Projevuje se také pokles kupní síly obyvatel, spojený se zánikem pracovních příležitostí ve službách. Podíl osob, které jsou bez práce déle než 12 měsíců, překračuje 42 procent. Téměř čtvrtina uchazečů o zaměstnání má pouze základní vzdělání, zhruba čtvrtinu uchazečů představují osoby starší 50 let. Tyto dvě skupiny uchazečů se prolínají. Když navíc nastane u nich nahromadění vícero handicapů, jsou tito uchazeči na volném trhu práce prakticky neuplatnitelní. (vž)

## POMOC LIDEM BEZ STŘECHY NAD HLAVOU

**Brno nechystá v nadcházející zimě pro lidi bez domova vyhráté lodě, pronajaté autobusy či velkokapacitní stany. O lidi v nouzi bude pečovat standardním způsobem s Armádou spásy a Oblastní charitou Brno.**

Sociální kurátoři magistrátního oddělení sociální prevence a pomoci dělají te-  
rénní screening. Navštěvují asi 30 vytipovaných míst v katastru města, kde předávají lidem bez domova informace o možnostech řešení jejich složité situace. Brněnský magistrát eviduje přes 3000 klientů v těžkém životním období. Vloni se osvědčilo, že pomoc v nočních krizových centrech využívalo o dvě stě lidí více, než rok předtím.

### SYSTÉM NOČNÍCH KRIZOVÝCH CENTER

Kromě standardní péče o klienty koordinuje a financuje město Brno systém nočních krizových center pro ty, kteří nechťejí nebo nemohou využívat noclehárny či jiné druhy sociální pomoci a kteří by jinak byli ohroženi na zdraví či životě. Je to dobrý způsob jak předejít umrznutí lidí, kteří žijí v neúspěšných podmínkách. Je funkční a efektivní co do ekonomických nákladů či jiných parametrů. Je vhodnější, aby taková služba byla v adaptovaných budovách, než ve stanech, jako v jiných městech. Všechny tři instituce v Brně mají pro bezdomovce dohromady 127 lůžkových míst:

- Centrum sociálních služeb v Masné ul. 3b – 53 míst
- Charita v Bratislavské ul. 58 – 25 míst
- Armáda spásy v Mlýnské ul. 25 – 49 míst.

Průměrně obsazených za celé minulé zimní období na 71 procent. Tehdy využívalo noční krizová centra 627 lidí.

### BĚŽNÁ CELOROČNÍ PÉČE MAGISTRÁTU

Centrum sociálních služeb provozuje pro lidi bez domova: **Dům sociální prevence, v Podnásepní ul. 20**, což je azylový dům se 43 lůžky a noclehárna též se 43 lůžky. Dále **Azylový dům, Křenové ul. 20**, s 36 lůžky. A konečně **Městské středisko krizové sociální pomoci v Masné ul.**, kde je noclehárna se 42 postelemi a 53 místy k přečkání mrazivé noci sezením na židli v teple.

Brněnský magistrát provozuje též **Středisko osobní hygieny, v ul. Rumiště 11**, které slouží k očištění bezdomovců, hygieně a prevenci šíření kožních onemocnění.

Centrum sociálních služeb uplatňuje projekt „*Menička pro bezdomovce*“ tak, že neprodaná polední menu z restaurací sváží do svých zařízení a rozdává je potřebným.

Podle posledního sčítání v roce 2010 bylo v Brně 1354 bezdomovců (980 mužů a 374 žen). Dnes, po dalších třech letech budování tržního kapitalismu, je skutečný stav horší. (vž)



# NOVÉ SCIENCE CENTRUM HLEDÁ NÁZEV

Do prosince příštího roku má trvat přestavba pavilonu D na nové science centrum – instituci zaměřenou na popularizaci vědy a techniky. O tom, jaký ponese název, bude rozhodnuto na základě ankety.

»Science centra jsou muzea nové generace. Přináší poznání formou hry a zábavy. Exponáty neslouží jen k pozorování. Je nutné si je vyzkoušet, prožít jejich prostřednictvím novou zkušenost, která nám umožní pochopit něco, čemu jsme do té doby tak úplně nerozuměli. Interaktivní přístup chápeme jako podstatu science centra, a proto ho chceme uplatňovat i v komunikaci s veřejností. Anketa je toho důkazem,« řekl Lukáš Richter, ředitel Moravian Science Centre Brno, které bude provozovatel science centra.

Bude v něm například Bermudský trojúhelník, kolo na laně, bublinkový závod, rentgenové oči, simulátor zemětřesení, rotující místnost, erupce vulkánů, archeologické pískoviště a dalších více než 200 interaktivních exponátů na ploše 4600 m<sup>2</sup>.

Představí desítky vědeckých fenoménů ve čtyřech hlavních tematických celcích: Planeta, Civilizace, Člověk a Mikrosvět.

Středisko nabídne i doprovodné vzdělávací programy pro školy i běžné návštěvníky. Součástí budovy bude i Dětské science centrum určené pro děti od dvou do šesti let. Dotace projektu je téměř 600 milionů Kč (85 % ze zdrojů Evropské unie, 15 % z národních zdrojů). (vž)



## U SÍDLIŠŤ VYSÁZÍ IZOLAČNÍ ZELEŇ

Izolační zeleň pro 40000 obyvatel sídlišť Vinohrady a Líšeň dá vysázet město Brno podél ulic Žarošická, Jedovnická a Novolíšeňská.

Vedení města tak chce tlumit nepříznivý vliv sílící automobilové dopravy na východě moravské metropole. Budovaným „zeleným filtrem“ chce oddělit významné zdroje znečišťující ovzduší od obytné zóny. To v místech, kde nejsou možné technologické stavby ke zmenšení emisní zátěže.

Veřejná zakázka ozelenění za dva miliony Kč bude z 85 procent z dotací EU. Odborníci vybírají do sestav stromů s keřovou podsadbou rostlinné druhy odolné stavu ovzduší. Dominovat bude javor babyka. Podmínkou dotace je následná pětiletá péče o ukončenou výsadbu.

Jen obtížně se představitelům města daří další aktivity ke zmenšování prašnosti a zátěže emisemi. Patří k nim zamezení vjezdu těžkých vozidel (s tonáží do 3,5 tuny nebo do 6,5 t), nákupy vozidel pro městské firmy v emisní třídě EURO 5 a 6 (nově s pohonem CNG).

Vážně rozvoj integrované a městské hromadné dopravy na úkor individuální. Přesto rada města schválila nedávno další žádost o dotaci z EU na nákup 30 trolejbusů. Nedostávají se peníze na stavby a projekty nových komunikací odvádějících dopravu mimo centrální část města. Nedostatečná je i podpora instalace kotlů vyšší emisní třídy (limit 200 mg/m<sup>3</sup>, povoluje se 70 mg/m<sup>3</sup>). (vž)

## Dopraváci boj s vandaly nevzdávají

V nekonečném boji s vandaly, kteří ničí veřejný i soukromý majetek, pokračuje Dopravní podnik města Brna.

Každoročně vydává z veřejných peněz na odstranění činnosti pachatelů přes pět milionů korun. Generální ředitel DPMB Miloš Havránek uvedl:

»Navazuje na kampaň, při které jsme se cestujících ptali, zda má smysl poškrábaná okna měnit. Většina diskutujících na Facebooku se shodla v názoru, že měnit poškrábaná okna je zbytečné, protože 'škrabači' je záhy znovu zničí. Cílem kampaně nyní je, aby si lidé více všimli svého okolí, nebyli k němu lhostejní. Dokumentovali ničení cizí věci a ihned volali strážníky nebo policisty,«

»Policie bez důkazu věc odkládá. Dopravní podnik chce proto evidovat s pomocí všímavých občanů každé škrábnutí a policii informovat o všech případech i s přiložením důkazů,« doplnil provozní ředitel DPMB Jiří Valníček. Cestující se nově setkají na oknech tramvají s výzvou, aby v případě, že jsou ve voze svědky řádění vandalů, zavolali na linku městské nebo státní policie.

»Nabádáme je, aby nebyli lhostejní k ničení veřejného majetku. Sami v boji s vandaly rozhodně nepolevujeme,« dodal Valníček. (vž)



## Blahopřejeme!

28. listopadu 2013 se dožil 75 let významný archeolog, někdejší místopředseda ÚV KSČM a poslanec Federálního shromáždění ČSFR doc. PhDr. Zdeněk KLANICA,



DrSc. Čtenáři Echa a Haló novin jej znají jako autora mnoha publikací, statí o Velkomoravské říši, ale také o stranické práci a současné politické situaci.

Do dalších let života mu přejeme dobré zdraví a mnoho erudice v tvůrčí a publicistické činnosti!

redakce (foto archiv)

## Voda od ledna podraží

Rozhodnutím brněnských radních voda z veřejného vodovodu ve městě od 1. ledna 2014 podraží o 4,9 procenta, vodné se stočným stoupne na 70,94 Kč za m<sup>3</sup>.

Při spotřebě už jen 107 litrů na osobu a den činí měsíční výdaj za vodné a stočné jednoho obyvatele asi 228 Kč. Oproti cenové úrovni roku 2013 jde o navýšení 11 Kč/měsíc. Cena za výrobu a dodávku jednoho litru pitné vody odběrateli včetně následného odkanalizování a vyčištění vyprodukované vody odpadní činí 0,07 Kč.

Voda z kohoutku v Brně je často kvalitnější, než voda v PET láhvi za možná 15 Kč. BVaK uplatní pro rok 2014 ve městě vodné 33,73 Kč/m<sup>3</sup> a stočné 37,21 Kč/m<sup>3</sup> včetně 15 % DPH, celkem 70,94 Kč/m<sup>3</sup> včetně DPH. Potřebují totiž více peněz na obnovu, opravy a údržbu vodohospodářské infrastruktury. (vž)



### Josef Juran – 50. výročí úmrtí

26. prosince 1963 zemřel významný představitel naší dělnické třídy a KSČ Josef Juran. Tisíce lidí ho provázely na jeho poslední cestě ze vstupní haly tehdejšího Muzea dělnického hnutí, jehož byl spoluzakladatelem a v němž prožil poslední léta svého života. Rodák z malé obce Rudka u Rosic, kde se narodil 12. února 1885 v hornické rodině.

V brněnské Vaňkovce se vyučil slévačskému řemeslu. Před i po první světové válce, v níž utrpěl zranění na levé noze s trvalými následky, pracoval v Královopolské strojírně.

Patřil mezi zakládající členy KSČ v Rosicích, v roce 1925 se stal členem KV KSČ v Brně a poslancem Národního shromáždění. Mnohokrát vystoupil s interpelacemi ve prospěch pracujících, od roku 1935 jako senátor. Byl jedním z organizátorů protinacistické manifestace v líšeňském údolí 7. srpna 1935. V té době byl starostou Rosic.

Jako příslušník naší vojenské jednotky v SSSR plnil důležité úkoly při přebírání zásilek, transportů a politických představitelů našeho odboje v Baku přijíždějících do SSSR, mimo jiné i prezidenta Edvarda Beneše.

Po návratu do vlasti byl postupně členem předsednictva KV KSČ v Brně, ÚKRK KSČ, kandidátem ÚV KSČ, poslancem ZNV, později členem rady KNV a zdravotním referentem v Brně i poslancem Národního shromáždění.

Život a působení Josefa Jurana charakterizoval historik dělnického hnutí a KSČ Otakar Franěk v obsáhlé monografii, kterou vydalo v roce 1979 nakladatelství Blok s předmluvou tehdejšího předsedy vlády Josefa Korčáka.

### Gustav Kliment – 60. výročí smrti

Před 60 lety – 27. října 1953 – skončil život třebíčského rodáka (narozen 3. srpna 1889 v rodině koželuha), strojívního zámečnicka, účastníka 1. světové války v Rusku a bojů sovětské moci s bělogvardějci, předsedy třebíčské dělnické rady v roce 1920, delegáta ustavujícího sjezdu KSČ, starosty Třebíče v roce 1925, poslance Národního shromáždění, vedoucího představitel KSČ v Ostravě i vězně koncentračního tábora v Dachau. Po válce byl opět poslancem Národního shromáždění, dále členem ÚV KSČ, od roku 1948 ministrem průmyslu a v letech 1952-3 předsedou Ústřední rady odborů.

### Rostislav Třískala – 70 let od násilné smrti

29. října 1943 byl zbaven života rodák z Hovězí u Vsetína, kde se narodil 22. dubna 1905 v učitelské rodině, absolvent studia chemie a fyziky na přírodovědecké fakultě v Brně a středoškolský profesor těchto předmětů v Banské Bystrici, v Chustu a Užhorodě, ve Dvoře Králové a v Brně-Husovicích, organizátor kroužku čtenářů marxistické literatury a ruského jazyka.

Za nacistické okupace redigoval Hlasy z podzemí – tiskový orgán ilegálního krajského a od léta 1941 zemského vedení KSČ na Moravě (jehož byl Třískala členem) a od října 1942 Moravskou Rovnost. Na jejich stránkách najdeme jeho články nabitě informacemi a politickým hodnocením situace. Po zatčení 12. prosince 1942 a výsleších v Kounicových kolejích byl převezen do Vratislavi, kde byl odsouzen k trestu smrti. Odešel vysoce vzdělaný, obětavý a skromný člověk, zanícený bojovník za práva pracujících a vášnivý odpůrce nacismu.

Karel JANIŠ

Před 75 lety – 25. prosince 1938 – zemřel jeden z našich nejlepších spisovatelů, dramatik, novinář, překladatel

## Karel Čapek

Byla to osobnost, bez níž si nelze představit veřejný život první republiky. Zaujímal stanoviska k událostem, byl autorem článků i divadelních her. T. G. Masaryk se mu „vyzpovídal“ ze svého života, ze svých názorů i působení na akademické půdě i v politickém dění. Bez seznámení s Hovory s T. G. Masarykem se nelze obejít, chceme-li porozumět životu a dílu našeho prvního prezidenta.



Po Mnichovu byla proti němu rozpoutána štvánice, které jeho organismus oslabený zápallem plic podlehl. Karel Čapek byl „obžalován“ jako div ne hlavní viník naší národní tragédie, jako nepřítel našeho národa. Anonymní dopisy, výhrůžky telefonem a pomluvy v tiskovinách byly na pořadu každého dne. Ke špinavostem a nenávisti se přidali i někteří spisovatelé, např. Jaroslav Durych, Jakub Deml, Jan Čep, Jan Zahradníček, Bedřich Fučík, Vladimír Renč, Zdeněk Kalista i legionářský generál Rudolf Medek. Vylili kbelíky špíny na první republiku, T. G. Masaryka, Edvarda Beneše a další představitel našeho státu. I Pavel Tigrid a zejména literární kritik Jaroslav Med v Katolickém týdeníku č. 38 ze 16. září 2008 je odsoudil v článku s případným názvem „Slova, která neměla být vyřčena...“ Bohužel napsána byla. Dnes však jsou jejich autoři naopak chváleni pro svá díla, která měli možnost psát a vydávat v režimu první republiky, které po Mnichovu nemohli přijít na jméno.

K románům, divadelním hrám i k článkům Karla Čapka se hodí vrátet, protože v nich nacházíme mnoho trvale platných myšlenek a inspirací.

kj

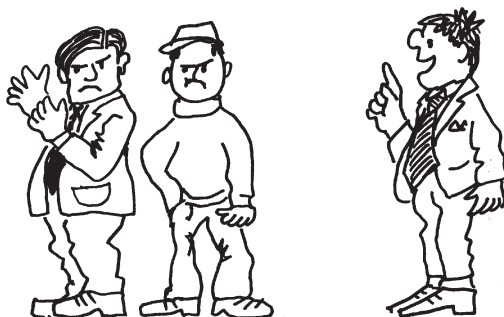
## BLAHOPŘEJEME

**Mezinárodně uznávaný badatel v oblasti podpory a náhrady srdce prof. MUDr. Jaromír Vašků, DrSc., se 14. prosince 2013 dožívá 89 let.**

Byl členem ÚV a MěV KSČM. O tom, že jeho významná činnost je uznávána ve světě, svědčí jeho zařazení mezi 2000 nejvýznamnějších vědců 20. století Mezinárodním biografickým institutem v Cambridgi a nedávno též do galerie světových pionýrů ve výzkumu mechanické srdeční podpory a totální náhrady srdce Výborem mezinárodní společnosti pro umělé orgány. Jubilant na výzvu uveřejnil v centrálním světovém odborném časopise „Artificial Organ“ sdělení o svém vědeckém působení.

kj

NEVÍM, CO MAJÍ DŮCHODCI PROTI SOUČASNÉ VALORIZACI DŮCHODŮ? ŽIJEME UŽ V KAPITALIZMU A ONI SI PŘECE Z DĚTSTVÍ MUSÍ PAMATOVAT JAKA TENKRÁT BYLA „BÍDA“!





# Připomeňme si Jiřího Dimitrova ještě jednou

## UDĚLIL LEKCI NACISTŮM.

Po požáru Říšského sněmu byli z něho obžalováni bulharští komunisté v čele s Jiřím Dimitrovem. V soudní síni pronesl Dimitrov 16. prosince 1933 závěrečnou řeč, v níž zdůraznil, že mluví jazykem ostrým a tvrdým, poněvadž jeho život a boj byly také ostré a tvrdé, že obhájí své komunistické přesvědčení, smysl a obsah svého života. Nemůže přejít mlčením, když v tisku byl jeho bulharský národ nazýván divošským a barbarským.

Řekl: „Je pravda, že bulharský fašismus je divošský a barbarský, ale bulharská dělnická třída a rolníci, bulharská lidová inteligence nejsou ani divoši ani barbari ... duchovně a politicky nejsou naše lidové masy na nižší úrovni než masy v jiných evropských zemích ... Národ, který žil 500 let pod cizím jhem, aniž ztratil svůj jazyk a národnost, naše dělnická třída a rolníci, kteří bojovali a bojují proti bulharskému fašismu a za komunismus – takový národ není divošský ani barbarský. Divochy a barbary v Bulharsku jsou jenom fašisté ... Ještě mnohem dříve, než německý císař Karel V. říkal, že německy hovoří jen se svými koňmi, a němečtí šlechtici a vzdělanci psali pouze latinsky a za německý jazyk se styděli, v 'barbarském' Bulharsku apoštolové Cyril a Metoděj vytvořili a šířili starobulharské písemnictví. Bulharský národ bojoval ze všech sil a velmi houževnatě proti cizímu jhu. Proto protestují proti útokům na bulharský národ. Nemám důvod se stydět, že jsem Bulhar, a jsem hrdý na to, že jsem synem bulharské dělnické třídy.“

(Viz G. Dimitrov, Výbor z projevů a článků, Svoboda Praha 1982, s. 103-106.)

## PŘÍSPĚL K TVŮRČÍMU ROZVOJI MARXISMU A KAŽDODENNÍ POLITIKY KOMUNISTICKÝCH STRAN.

V hlavním referátu na VII. kongresu Komunistické internacionály 2. srpna 1935 charakterizoval vládnoucí fašismus jako otevřenou teroristickou diktaturu nejreakčnějších, nejšovinističtějších a nejimperialističtějších živlů finančního kapitálu. Rozbral odrůdy fašismu v jednotlivých zemích a zdůraznil potřebu tvorby jednotné fronty proletariátu v národním a mezinárodním měřítku jako základ široké lidové protifašistické fronty s důrazem na hledání forem přechodu nebo přístupu

## Žijí v našich vzpomínkách

Literární kritik a historik PhDr. Štěpán Vlašín, DrSc. by se 23. prosince 2013 dožil devadesátin. Autor monografií o Jiřím Mahenovi, Jiřím Wolkerovi, Bedřichu Václavkovi, sborníků statí o osobnostech, které stále u zrodu naší socialistické literatury a marxistické kritiky a literární teorie, recenzí v denících i časopisech o právě vydané próze, dlouholetý předseda Výboru národní kultury v Brně. Jeho dílo zůstává zdrojem informací i poučení dodnes.

\* \* \*

Někdejší vedoucí katedry dějin KSČ na Vysoké škole politické ÚV KSČ v Praze, autor mnoha článků a statí v Lidové armádě, v Rudém právu i ve sbornících ze seminářů k významným výročím našeho národa a dělnického hnutí a KSČ i obsáhlých monografií z této oblasti prof. PhDr. Václav Čada, DrSc. 18. prosince 1993 odešel skromný a dobrý člověk, jehož úsilí zjistit a sdělit pravdu o naší minulosti jsme si vážili.

kj

k proletářské revoluci (viz G. Dimitrov, Výbor z projevů a článků, Svoboda Praha 1982, s. 135-209). Naplňování této linie probíhalo v dalších letech a zejména po druhé světové válce ve formě vzniku a rozvoje lidově demokratických států.

A právě otázky charakteru, úlohy a perspektivy lidové demokracie a lidově demokratického státu tak, jak o nich hovořil na V. sjezdu bulharských komunistů 19. prosince 1948, jsou dalším příspěvkem Jiřího Dimitrova k tvůrčímu rozvoji marxistické teorie. Rozbral čtyři zvláštnosti lidově demokratického státu jako moci pracujícího lidu, jako státu přechodného období k zabezpečení vývoje země na cestě k socialismu, jako státu, jehož základem je spolupráce se Sovětským svazem, a státu, který patří k demokratickému, protiimperialistickému táboru. Zdůraznil, že za podmínek porážky fašistických států, prudkého zostření všeobecné krize kapitalismu, obrovského růstu moci SSSR a za těsné spolupráce se SSSR a s lidově demokratickými státy bylo Bulharsku umožněno uskutečnit přechod od kapitalismu pomocí režimu lidové demokracie, který může úspěšně plnit funkci diktatury proletariátu. Nastínil současně program socialistického vývoje země.

(Viz G. Dimitrov, Výbor z projevů a článků, Svoboda Praha 1982, s. 380-393.)

Jiří Dimitrov přispěl do tehdejších diskusí o lidové demokracii.

Karel JANIŠ

## Po 28. říjnu 1918 na jižní Moravě

3. listopadu 1918 se ve Znojmě sešli zástupci Němců na jižní Moravě a 6 německých poslanců v čele s Oskarem Teufelem nazvalo území jimi zastupované „Německým krajem jihomoravským“ připojeným k německo-rakouskému státu a k zemi dolnorakouské podle práva na sebeurčení.

Již 5. listopadu 1918 dolnorakouský a 12. listopadu 1918 celorakouský parlament rozhodnutí ze Znojma schválily. K tomuto kraji patřilo 195 obcí z tehdejších okresů Znojmo (78 obcí), Hustopeče (10), Dačice (28), Hodonín (2), Moravské Budějovice (15), Moravský Krumlov (18) a Mikulov (43).

Brněnský národní výbor poslal do Znojma výstrahu, že počínání Němců bude považováno za velezradu a podle toho bude proti nim postupováno. Současně začal mobilizovat ozbrojené síly. Na Hodonínsku vznikla tzv. Slovácká brigáda. Proti 1500 – 2000 pěšákům, 50 kulometům, několika dělům a dalším 500 mužům z řad Němců stálo na 6000 mužů, 40 kulometů a 6 děl. Byla zahájena přísná blokáda celého německého „kraje“ v železniční dopravě a v dovozu potravin. Od Jihlavy, Brna a Břeclavi postupovaly naše vojenské síly.

31. října byla obsazena Břeclav, 20. listopadu Pohořelice, 4. prosince Miroslav, 16. prosince Znojmo a o den později zbývajícím území až k hranicím Československa. České obyvatelstvo nadšeně vítalo naše vojáky. Teufel a další uprchli do Rakouska a pokračovali v nenávislné kampani proti ČR.

Nejen na jižní Moravě, ale i v pohraničí na severu Čech a Moravy se pokusili o odtržení těchto oblastí od ČR a o připojení k sousednímu Německu nebo Rakousku.

Tehdy před 85 lety byly tyto jejich pokusy neúspěšné.

Karel JANIŠ

**M**álem jsme oslavili 20. výročí vzniku samostatné Československé republiky, blížil se 28. říjen 1938. Ale mnichovský diktát nás o měsíc předešel (29. - 30. září 1938). Byl to čas truchlivý, atmosféra bezmoci, zklamání, zrady a křivdy. Postoupili jsme nacistickému Německu pohraničí, na které si činila nárok německá menšina. Ztratili jsme 1/3 území, 40 % průmyslu, 250 000 Čechů přišlo v pohraničí o své domovy.

President Beneš odešel do exilu, místo něj byl zvolen JUDr. Emil Hácha. Do dějin vstoupila „druhá republika“. Její představitelé odmítli veškeré vlastenecké tradice a horlili pro „odvěkou“ a „blahodárnou“ podřízenost českých zemí německé říši. Přestože velmoci slíbily garantovat zmenšené území Československa v nových hranicích, Hitlerův režim pokračoval v rozbižení i okleštěné republiky. 15. března zaplnily ulice našich měst nekonečné kolony motorizovaných jednotek německé armády. Šel z nich strach a hrůza. Lidé trnuli na chodnicích. Děti se dověděly, že to je okupace. A tak jsme od 15. března 1939 žili v bezprávné okupované zemi.

Při likvidaci Československa Hitler nezapomněl na osvědčenou imperialistickou zásadu „*divide et impera*“. Koloniální postavení Slovákům rafinovaně zastřel zdáním samostatného státu s prezidentem Tisem v čele a s podporou Hlinkových gard, budovaných po vzoru nacistických úderných oddílů. Pro Čechy zřídil ponižující Protektorat Böhmen und Mähren, v němž skutečným vládcem nebyl prezident, ale dosazený říšský protektor, nejdříve K. Neurath, po něm R. Heydrich. Vlivným státním tajemníkem se stal K. H. Frank. Likvidaci a okupaci bývalého Československa odůvodnil Hitler nutností zabezpečit ve střední Evropě klid a mír. Byl to ovšem hitlerovský mír: Všude byly rozmístěny bdělé jednotky německé okupační armády, dělníci v továrnách pracovali pro potřeby Říše, děti ve školách se učily německy a o Nové Evropě.

**B**líží se 21. výročí vzniku ČSR. Národ mlčí, ale pod povrchem to doutná. Scházejí se ilegální odbojové skupiny, šíří se ilegální tiskoviny. V Praze i na venkově se množí letáky, svolávající na 28. říjen velkou manifestaci za národ, za osvobození.

Ten den je pracovní, ale lidé se strojí svátečně a připínají si na oděv národní stužky (trikolory) a černé pásky. Pražští vysokoškoláci vycházejí ze svých seřadišť do ulic a provolávají slávu 28. říjnu, symbolu naší svobody a samostatnosti, Československé republice, oběma presidentům. Přidávají se desetitisíce lidí. Tehdy se ozvou poprvé německé zbraně. Česká policie nezakročila, a tak jednotky SS za pomoci ostré střelby nemilosrdně dav rozhánějí. Asi 400 lidí zatýkají. V 18,<sup>30</sup> klesá na křižovatce ulice Žitné a Mezibranské na

dražbu medik Jan Opletal. Přes všechnu péči lékařů svému zranění 11. listopadu podlehl. Pohřeb byl stanoven na 15. listopad. Stal se tichou, žalující manifestací studentstva. Všichni to vědí a všichni to cítí. Smrt Jana Opletala není věc jednoho medika. Není to ani věc všeho studentstva. Je to věc celého národa.

Gestapo si vyžádalo revers studentské samosprávy Hlávkovy koleje, že zaručí klidný průběh pohřbu. Vystavení rakve a smuteční obřady proběhly za naprostého klidu, až při ukládání rakve do pohřebního vozu byla zpívána celá československá hymna, nikoli jen povolená část „*Kde domov můj*.“ Vůz s rakví pak odjel na nádraží a odtud byla rakve převezena do Nákla na Moravě, rodiště Jana Opletala. Rodinný pohřeb se neobešel bez velkých

## 17. listopad 1939

Stanislava Kučerová

bezpečnostních opatření. Po odjezdu vlaku s rakví z Prahy studenti postávali v hloučcích na Karlově a na Václavském náměstí, zpívali (celou) hymnu, provolávali slávu prezidentům Masarykovi a Benešovi, hanbu Hitlerovi. Došlo k srážkám s policií a s muži SS, bylo zatčeno asi 20 studentů.

**D**en po pohřbu se konala v sídle nacistické vlády v Berlíně mimořádná porada o pražských událostech. Nahněvaný Hitler nařídil: „*Uzavřít české vysoké školy na tři roky. Jakékoli demonstrace ihned potlačit. Neostýchat se do ulic postavit třeba i děla. Do každého hloučku střilet kulomety. Bude-li ještě nějaká demonstrace, bude Praha srovnána se zemí.*“

Ukázalo se, že Opletalův pohřeb a manifestace po něm jsou vítanou příležitostí pro okupační moc, aby důrazně zakročila a české obyvatelstvo zastrašila. První rozsáhlá masová akce německého vyhlazovacího boje proti českému národu zasáhla studenty jako nejradikálnější jeho složku a příští vedoucí intelektuální sílu. Stalo se to 2 dny po Opletalově pohřbu, 17. listopadu. Už v noci se začaly ku Praze stahovat německé oddíly a brzy po půlnoci obsadilo gestapo budovu Vysokého učení technického na Karlově náměstí. Před 4. hodinou ranní obklíčila německá policie s puškami a kulomety Masarykovu kolej a bez výstrahy začala střílet do otevřených oken. Hlávková kolej byla připravena o 4. hodině, o půl 6. byla obsazena kolej na Letné a v 7 hodin Švehlova kolej na Žižkově. Gestapo a muži SS do dveří stříleli, rozbíjeli je pažbami, studenty vy-

vlékali za vlasy, políčkovali je a kopali cestou k nákladním autům, jež je odvezla do dělostřeleckých kasáren v Ruzyni. Odvěčených bylo 1850. V Ruzyni byli studenti mladší 21 let a příslušníci cizích států vyhnáni na dvůr, museli sborově podékovat a za hrozeb a nadávek byli propuštěni. V kasárnách zůstalo 1200 vysokoškoláků, kteří byli odvezeni na Ruzyňské nádraží, aby byli transportováni do koncentračních táborů v Sachsenhausenu a v Oranienburgu. (Nebyly to přímo vyhlazovací tábory, ale byla to místa nevýslovných útrap a mučení.) Před odjezdem jim bylo oznámeno, že jejich vůdcové byli zastřeleni pro „*spojení s židem Benešem*“. Skutečně proběhla surová poprava devíti funkcionářů studentských spolků, bez viny, bez soudu. Jen pro zastrašení ostatních. Básník Viktor Fischl, tehdy v exilu v Londýně, na ně vzpomněl svým „*Rekviem nad devíti chlapci*“. („*Těch devět chlapců, devět listů lip, krvavých listů, zrudlých od plamene. A lípa stojí dál a každá větev šíp, šíp vámi kalený, vy ohně neproměnné.*“)

Persekuce českého vysokoškolského studentstva vyvolala v celém světě mocný ohlas. V Londýně byla utvořena Mezinárodní studentská rada, která vydala toto prohlášení: „*My studenti Velké Británie, všech jejích dominií a Indie, Severní a Jižní Ameriky, Sovětského svazu, Belgie, Československa, Francie, Řecka, Číny, Nizozemska, Norska, Polska, Jugoslávie a všech svobodných zemí, abychom utílili památku popravených a umučených studentů, kteří jako první zvedli svůj hlas na znamení odporu proti nacistickým utlačovatelům roku 1939, prohlašujeme 17. listopad Mezinárodním dnem studentstva.*“ A tak od roku 1941 je den persekuce studentů uznáván a ctěn po celém světě, i jako památka na československé studenty.

Když nastoupil na Pražský hrad Reinhard Heydrich, oznámil českým představitelům, že české vysoké školy zůstanou uzavřeny již navždy. Vše, co bylo cenné, sbírky, přístroje, knihovny, laboratoře bylo konfiskováno pro německé školy a instituce. Zmizely i drahé kovy, insignie a zakládací listiny. Také nejvzácnější umělecké památky byly dílem zničeny, dílem se ztratily. Popraveno bylo nebo útrapám věznění podlehl 62 universitních profesorů a docentů.

Události 17. listopadu měly podstatný význam pro vztahy Čechů a Němců. V hlášeních domácího odboje se již před nimi objevovaly názory, že soužití Čechů a Němců v jednom státě nebude možné. Po 17. listopadu domácí odboj s ohledem na smýšlení obyvatelstva možnost dalšího soužití zcela vyloučil.

**S**tátem uznávaný svátek 17. listopadu inspiroval manifestační hnutí studentů znovu před 24 lety. To však je jiná historie, neměli bychom připustit, aby kvůli ní byl původní odkaz 17. listopadu překryt a zapomenut.



# (Skoro) zapomenutý Den studentstva

**17. listopad 1939 – pro nás, kteří jsme chodili do školy ještě za socialismu datum zcela jasné – zavření vysokých škol, smrt Jana Opletala, první mrtví**

Ve čtvrtek 14. listopadu se u památníku (národní kulturní památka evropského významu) v Kounicových kolejích sešlo jen pár desítek lidí, aby se poklonili památce studentů brněnské techniky, kteří jako jedni z prvních pocítili na vlastních bedrech co dovedou nacisté, kteří jen několik měsíců předtím okupovali zbytek Československa. Pietní akt tradičně pořádala MO Českého svazu bojovníků za svobodu (ČSBS) ve spolupráci s Univerzitou obrany. Čtveřice studentů prvního ročníku byla také jediným zastoupením současné mladé a zejména studentské generace. Žel ani oni o tom, co se zde stalo, a proč tady vlastně jsou, příliš nevěděli.

Na následujícím shromáždění jsem poslouchal referát a přemýšlel nad slovy 94 letého Josefa Styxe, který naléhavě vyzýval přítomné i nepřítomné, abychom udělali vše proto, aby tento den a všechny další po dobu okupace, stejně tak jako oběť Jana Opletala – jednoho z 360 tisíc lidí, kteří zahynuli rukou nacistů za okupace – nebyla zapomenuta.

Nemyslím si, že toho můžeme moc učinit. Ne, nejsem pesimista, ale chyba je jinde – v tzv. politických a společenských polistopadových elitách, které ovládly naši zemi. V lidich, kteří by si zasloužili daleko zemitější pojmenování, neboť nesmí být elitou ten, kdo rozbije a rozkrade republiku, nesmí být elitou ten, kdo se klaní potomkům vrahů národa, nesmí být elitou ten, kdo se přičiní o to, aby se na školách přestaly učit dějiny vlastní země! Těžko za takové situace vinit současné studenty z nezájmu a neúcty, když o tom snad dosud ani neslyšeli. Naopak musíme být vděční i za to, že dnes existují alespoň dvě školy – Vojenská střední škola v Moravské Třebové a Univerzita obrany v Brně, kde historii učí všechny

**a zavření – Mezinárodní den studentstva. Pro studenty současné den jako každý jiný.**

studenty, a o tradicích a vlastenectví se nejen mluví, ale také na nich staví.

Co tedy udělat, a jak ven z morální a vzdělanostní bídy?

Odpověď je jednoduchá – vyměnit elity takzvané za skutečné. Jednu z příležitostí, která se nám nabízela, jsme opět zahodili. Parlamentní volby mohly rozhodnout. Nerozhodly... Šanci na reparát – a opakovanou, máme už v příštím roce. Třeba se však na ni náležitě připravit a pak začít konečně vymetat špínu, která se nám usídlila ve všech koutech! Jen chtít je třeba.

Je už nejvyšší čas.

**Tibor DÁVID**

Foto autor



## Brňanka vrací jména „bezejmenným“ padlým

**Žena v ČR vrací jména padlým rudoarmějcům pochovaným beze jména v Česku. Díky jejímu náročnému koníčku ruské rodiny našly příbuzné, kteří zmizeli před mnoha lety. Soňa Holečková, dobrovolná historička – výzkumnice, vrátila jména a zjistila místa posledního odpočinku mnoha rudoarmějců, kteří přišli o život v bývalém Československu za 2. světové války.**

Pamětní deska na zdi starého kostela je vcelku nová. **Vasilij Tarasenko, Josif Melnik, Alexandr Korčuganov** – osm jmen rudoarmějců, kteří padli v dubnu 1945. Teprve nedávno vyšlo najevo, že jsou pochováni ve vesnici Němčičky. *»Každý voják měl matku, děti, ženu. Je nespravedlivé, že mnohé války jsou zapomenuty a rodiny padlých nevědí, kde jsou pohřbeni. Ta jména musejí být zjištěna,«* míní Holečková.

Pátrá už mnoho let. Dopisuje si se stejně smýšlejícími lidmi v Rusku. S jejich pomocí našla už stovku jmen pohřbených sovětských vojáků. Dětská touha **Michaila Malceva** – navštívit ne-

známý hrob svého dědečka, který ztratil život na jaře 1945 v Československu, se naplnila na jaře 2013. Na internetu vyzkoušel Soňa. Pomohla mu nejen najít místo, kde je **Nikolaj Konstantinovič Zvezdakov** pochován, ale i doklady o jeho hrdinských činech. *»To jsou kopie zápisu dědečkova vyznamenání, které mi poslala Soňa. Je úžasné, kde je našla! Prostě umí! Objevila např. jeho ocenění medailí Za odvalu. Druhý dokument je na Řád slávy,«* říká Malcev.

Arina Kamorina hledala hrob bratra své babičky. V dokladech stálo, že **Vladimír Travin** byl za války pohřben ve městě Břeclav v ČR. *»Ale ostatky některých pohřbených byly převezeny do jiného města. Nevěděli jsme, nakolik je původní informace hodnověrná,«* říká Kamorina. Kvůli neznámým lidem Soňa jezdila po práci do jiného města a hledala informace v archivech, stýkala se s kronikáři a našla hrob příbuzného Ariny.

Nezištnou pomoc české ženy ocenili v Rusku. Soňa Holečkovou navrhli ke státnímu vyznamenání. Prezident

**Vladimír Putin** jí udělil v Kremlu nové ruské vyznamenání **Za dobrodíní** s pořadovým číslem 002.

*»Holečková byla první cizinka, která tento ruský řád dostala. Je místopředsdkyní Vojensko-historického klubu Rudé armády v Brně. Klub patří mezi kolektivní členy společnosti ruské národnostní menšiny na Moravě – RKOSM,«* uvedla předsdkyně tohoto menšinového spolku ruská básnička Ljubov Vondoušková. Dodala, že mimo to Ministerstvo obrany Ruské federace ocenilo vyznamenáním **Znak Otličija** Brňany **Soňa Holečkovou**, předsedu Klubu Rudé armády **Jiřího Nováka** a experta na historii 2. světové války **Vlastimila Schilbergera**.

Čtyři v tanku a pes, Osvobození – Soňa Holečková vyrostla na těchto filmech. Tankisté byli vždy její idoly. Mnozí z těch, kteří bojovali za osvobození Brna od fašistů, nebyli pohřbeni, protože shořeli ve svých tancích. A jejich jména, které ještě nezjistila, by mohla být vytesána do kamene právě zde.

(vž)

○ **KONCERT PROTI KOMUNISTŮM.** Muzikant David Koller je jedním ze zakladatelů iniciativy *NIKAGDÁ NĚZABUDĚM*, spolu s dalšími umělci upozorňuje na rostoucí vliv komunistů v zemi. Jejich snaha vyvrcholila koncertem na pražském Staroměstském náměstí 21. října 2013. V rozhovoru pro Mladou frontu Dnes 19. října řekl, že nevidí budoucnost země v ožívování komunistické zombie, ani v pohybu země ke Kremlu a vyzval, aby lidé šli k volbám. Iniciativa je zaměřena proti všem, kteří tuto zemi chtějí posunout na Východ. Vydilo by mu, kdyby kvůli nim měla přijít k moci nějaká parta, která se kamarádí se Severní Koreou ... jsou to ti stejní lidé, kteří republiku po roce 1948 zruinovali (*tak, že po listopadu 1989 bylo co při velké i malé privatizaci předávat soukromým vlastníkům, bylo co rozkrádat, rozdávat za babku, šantročit bůhví kam a komu*), mají za sebou několik tisíc mrtvých, ? miliony zavřených a statisíce vyhnaných ... my patříme na Západ, historicky jsme západní země, na Východ nás cpou blázniví levičáci. Na koncertě vystoupily kapely Chinaski, Lucie, Marie Rottrová, režisér Juraj Herz, miliardář Karel Janeček, který koncert financoval, Pražský výběr s Michaelem Kocábem. Herečka Bára Hrzánová vyzvala všechny, aby šli k volbám a nevolili komunisty, je ochotná přežít malou korupci než nesvobodu (*zapomněla, že korupce nemá hranice, poněvadž s jídlem roste chuť*). Studentka Martina nechce, aby naše země zrudla. Zpěvačka Ewa Farna sice tu dobu nezažila, ale hodně slyšela od rodičů a prarodičů a to jí stačilo. Nechyběl ani transparent s hrubkou „*Myloše do koše*“ (*Účastníci i koncertující si jistě oddechli - podle výsledku voleb vláda ČSSD a KSČM nepřichází v úvahu.*)

○ **PRAŽSKÝ ARCIBISKUP A KARDINÁL DOMINIK DUKA PŘISPĚL VYDATNĚ.** Byl 21. října pozván do Radiožurnálu k rozhovoru. Ve chvíli, kdy šlo o návrh ministerstva vnitra, aby byl z restitucí vyňat areál Hradu, začal Duka zvyšovat hlas: „*Ono zákonné opatření chce vlastně potvrdit rozhodnutí soudruha Klementa Gottwalda. Já už dva roky upozorňuji, že v této zemi nás někteří lidé chtějí připravit o všechnu svobodu a demokracii, kterou jsme si vytrpěli a vybojovali. Pokud přijme naše společnost toto opatření, budu vědět, že nežiji v demokratickém státě, protože neplatí právní řád ani žádné zásady a vrací-*

*me se pod rudé prapory se srpem a kladivem!*“ Když ho moderátorka upozornila, že podle pravidel Českého rozhlasu nesmí vysílat návody, koho volit nebo nevolit, ani naznačovat, Duka se rozčílil a řekl, že rozhlas nedodržuje zásady svobody a cenzuruje. (*Zapomněl na dohodu, kterou uzavřel s prezidentem Klausem a když mu byla připomenuta, přestal se ovládat a strašidlem komunistů si pomáhal z kaše!*)

○ **I KATOLICKÝ TÝDENÍK PŘISPĚL.** V 38. čísle byla informace o přípravě série rozhovorů s představiteli ČSSD, TOP 09, ODS a KDU-ČSL a že i tentokrát nebude oslovovat představitele KSČM (*demokracie na vyšší úrovni, kterou soustavně uplatňuje i současný předseda*

## STŘÍPKY KOLEM VOLEB

*KDU-ČSL!!*). A od 39. čísla série rozhovorů začínala: s předsedou KDU-ČSL, s předsedou TOP 09 a s Miroslavou Němcovou v dalších číslech. Vždy s analytickými materiály politologů na 2 stranách. V č. 42 z 15. října 2013 se čtenář dozvěděl, že „*Hodinku si předseda ČSSD nenašel*“. Zároveň se čtenář dozvěděl znění otázek pro předsedu ČSSD, na něž neodpověděl, např. Jste zakládajícím členem křesťansko-sociální platformy ČSSD, co jste si od tohoto kroku sliboval? Název platformy evokuje levicovější, moravské křídlo křesťanské demokracie. Můžete popřít snahu přetáhnout lidovcům jejich voliče zejména na Moravě? Daří se vám to? Jaký je váš osobní vztah ke katolické církvi a ke křesťanství vůbec? Znájí vás v kostele ve Slavkově, kde bydlíte? Církev by měla být poslem milosti a odpuštění, nikoliv podléhat hrabivosti, řekl jste v souvislosti s restitucemi. Co je hrabivé na tom chtít zpátky ukradený majetek? Všichni ti, kterým byl majetek na počátku vrácen, byli také hrabiví? Půjdete po volbách do vlády nebo do nějaké opoziční smlouvy s komunisty? ČSSD zřejmě volby vyhraje. Co by pro vaši pozici ve straně a v budoucí vládě znamenalo, kdyby vás Michal Hašek přeskočil? Hned po vysoké škole jste šel do politiky. Znáte život ve vyloučených oblastech i v těch průměrných, v jakých žije většina z nás? Máte kamarády mimo politiku? Proč mezi svými zájmy uvádíte domácí dějiny 15.-17. století? Čím je pro vás toto období výjimečné? (*Otázky jsou*

*položeny podle vzoru Daniely Drtinové, kdoví, zda se s ní autor neradil.*)

○ **O POVOLEBNÍ NEVOLNOSTI.** Je titulěk článku Jana Rejžka v Lidových novinách 31. října 2013. Málem prý volal na pohotovost po projevu prezidenta, po němž vyjevil, jaké sbírce letos a poprvé udělil JEHO (podtrhl JR) medaile k 28. 10. Ve Vladislavském sále dřepely ONUCE, které za to, že mu lezly do zadku a podporovaly stranu, již po debaklu ve volbách zapřel, se dočkal medailí, jež úplně zesměšnily předešlou vážnost státních vyznamenání. STLÁSKAL bývalé hrdiny socialistické práce, usvědčené estébáky, estrádní šašky, a aby se neřeklo, Pavla Wonku. Zeman tím pokročil po svém NEVYLÉČITELNĚ ZEŠÍLEVŠÍM předchůdci Klausovi v pokusu o neornormalizační překreslení dějin, v něm PÓVL A ŽUMPU pojímá jako smělé hrdiny odboje. Místo aby se ZJEVY TYPU Čuby, Grégra, Kellera, Kříže, Mahlera nebo Srpa (*JR jim nesaá po paty a sprostě je uráží*) ponižené plazily kanály za obecného odsudku za veškerá minulá kujónství, píchá jim nyní VEPŘOVÁ HLAVA STÁTU do klopy odznaky. To jsme to dopracovali (*co všechno je možné na adresu hlavy státu uvést, to je neuvěřitelné*). Hrdiny vidí JR ve třech rektorech univerzit, kteří si zachovali rovnou páteř a odmítli svou účast na nehorázném Zemanově šaškárně. Je pyšný i na Vládu Mišíka, který odmítl účast na nové Antichartě 2013. Kdykoliv prý šla Bohdalová kolem Hradu, měla chuť na fotografii s prezidentem, ať to byl Novotný, Svoboda, Havel, Klaus nebo nyní tento. Bolí ho zklamání ze zbabělosti Jiřího Suchého a bývalé kamarádky z Rádia Svobodná Evropa Kamily Moučkové, jimž je šitnost na sklonku života nedovolila BEZCENNÝ ŽVANEC Z HRADU odmítnout. (*Podtrhuji výrazy JR hodící se do bulvárního tisku, který překonal neuvěřitelně. Autoři vyznamenání a medailí by měli ustavit ŘÁD zloby, nenávisti a netolerance k názorům jiným než vlastním. Jan Rejžek by mohl obdržet tento „Řád Nejvyšší“.*)

○ **DESET METRŮ FIALOVÉHO PLASTU.** Spíše hnusu „*umělce*“ Davida Černého kotvícího na Vltavě a hrozícího na Hrad. Studentka dějin umění Kristýna Drápalová v Lidových novinách 29. října plast výstižně označila za banální gesto pubertáka a Zemanovy kritiky za partu kavárenských egomaniaků dělajících hovadiny. **kj**



## aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v prosinci a lednu

**Mahenovo divadlo** premiéruje (13. XII.) jedno z nejslavnějších děl Roberta Luise Stevensona *Ostrov pokladů*. Dílo samo není třeba představovat – za vše hovoří osm filmových verzí mezi lety 1934 a 2007. Méně je známo, že autor od dětství po zbytek svého čtyřiačtyřicetiletého života strávil bojem s tuberkulózou a hledáním inspirace a zdravého podnebí v cizích krajích. Nakonec definitivně spochýbnal na vrcholku útesu nad mořem na ostrově Upolu v souostroví Samoa. Ve světovém seznamu překládaných autorů je na předním 25. místě. Autorem jevištní úpravy je Pavel Cmíral, jehož hry znají posluchači rozhlasu. Režie se ujala zkušená Zoja Mikotová, po celý život specialista na divadlo pro děti a mládež. O konečném výsledku tak nelze pochybovat.

**Janáčkovovo divadlo** uvede na přelomu roku (31. XII., 4. I.) představení nazvané *Zarzuela Gala*. Výraz zarzuela má ve španělštině několik významů. Je to ostružina, marinované jídlo z ryb a mořských plodů a hudební divadlo. Místní název po ostružinách dal jméno loveckému zámečku Palacio de la Zarzuela postaveného v 17. století Filipem IV., dodnes vlastněným španělskou královskou rodinou, kde v době stavebníka provozoval své hry se zpěvy – zarzuely nejslavnější autor španělského Zlatého věku Pedro Calderón de la Barca. V 19. století se zarzuely proměnily ve španělskou operetu s hudbou inspirovanou španělskou melodikou. Interprety zarzuely v Janáčkově divadle budou příslušníci iberoamerického světa žijící v bývalém československém prostoru. Španělský dirigent David H. Rico je absolvent bratislavské VŠMU a od roku 2011 šéfdirigent Bratislavského symfonického orchestru, argentinská sopránistka Anna C. Diz studovala rovněž v Bratislavě a mexický tenorista Rafael Álvarez je od roku 2011 členem Národního divadla v Brně.

**Městské divadlo na Hudební scéně** premiéruje (14. XII.) hru Ray Cooneye a Johna Chapmana *Dvojitá rezervace*. Britský autor a herec Ray Cooney, přezdívaný mistr frašky, píše hry vycházející z nejlepších tradic anglické komedie s komplikovanou zápletkou a suchým britským humorem. Francouzi, kteří k Britům a britské kultuře obdivem nepřekypují, ho milují a nazývají anglickým Feydeauem. Srovnávají ho tak s nejslavnějším francouzským autorem veseloher. Jde o nejvyšší ocenění ze strany Francouzů, kteří vlastní kulturu považují za světovou špičku. Britská královna Cooneyho roku 2005 odměnila Řádem Britského Impéria za služby britskému dramatu. Hra má podtitul – situační komedie o přeplněné ložnici a jedná se o tři páry a dvojí nevěru v jediném apartmá. Lze očekávat, že Stano Slovák se režijního úkolu zhostí s úspěchem.

**Divadlo Bolka Polívky** uvádí (18. XII.) Divadelní spolek Kašpar s hrou Toma Stopparda *Rosencrantz a Guildenstern jsou mrtvi*. Autor rodák ze Zlína, syn z židovské rodiny lékaře Batovy nemocnice, se prosadil s touto hrou na britské scéně v roce 1966. Zfilmoval ji v roce 1990 a v r. 1997 dostal od královny rytířský titul – stal se Lordem, za zásluhy o britské drama. Režiséra inscenace Filipa Nuckollsa znají brňané z HaDivadla. Divadlo Palace uvede (10. I.) hru Erica-Emmanuela Schmitta *Heslo morálka*. Francouzský dramatik se vrací do 18. století, kdy polonahý filosof Denis Diderot je vyrušen z milostných hrátek v naléhavé záležitosti. Musí okamžitě napsat příspěvek do slavné *Encyklopedie* – zpracovat heslo *Morálka* a víc není třeba prozrazovat.

**Divadlo Husa na provázku** uvádí letos poprvé (8. XII.) *Betlém* J. A. Pitínského. Jedná se o obnovenou inscenaci premiérovanou v roce 2006 v New Yorku a znovu uvedenou o loňských Vánocích. Hra má podtitul *Převeliké klanění sotva narozenému Jezulátku* a jedná se o zpracování poetických textů na vánoční téma v režii Vladimíra Morávka. Těžko dešifrovatelný název hry P.Š.T. aneb *Pohádkami*, s podtitulem *Post šoková terapie*, autorky Simony Petřů v režii Anny Petřelkové (10., 11. I.) má mapovat život populárních bavičů dětí 70. let 20. století Strýčka Jedličky, Štěpánky Haničincové a Dády Patrasové. Návrat do doby konjunktury a relativní hojnosti, tak kontrastující s dnešním stavem, dnes označované jako umělé, byt trvala desítky let, se stal na divadelních prknech současnou módou. Vyberou se tehdejší mediální osobnosti a jejich pokud možno srdcervoucí zaslazený příběh. Divákovi, který tuto dobu nepoznal se touto formou tvrdí, že tehdy trpěli i VIP osobnosti a divák pamětník se vrátí do doby, kdy slunce svítilo jasněji, máslo stálo 10 Kčs, chléb 5 Kčs, přičemž nej-

nižší mzda v kategorii dělník byla přes 5 Kčs za hodinu. Autor se tak vyhne objektivnímu hodnocení minulé doby a získá publikum. Nejedná se však údajně o životopisy, ale citový život protagonistů. Výsledkem je – pokud divák nezná dopodrobna život postav hry – že se v ději ztratí a lze pochybovat, že dodatečně bude jejich život studovat.

**Divadlo u stolu** reprizuje (15, 22. XII.) texty z pera Jana Zahradníčka v inscenaci *Ježíškova Košilka*. Básník, od dětství po úraze postižený, hledal v literatuře útočiště před realitou života a později jako politický vězeň, před krutou realitou vězení, kde strávil devět let a prožil tam i smrt svých dětí. V kontrastu k jeho životu jsou úsměvné legendy na témata - kde se na světě vzal slavík a skřivánek, chudobky, včely a vosy, slzičky Panny Marie, proč se osika chvěje a jak dostala mateřidouška své jméno, které režírně něžně pojala Zoja Mikotová.

**HaDivadlo** premiéruje (10. I.) *Maryšu* bratří Mrštíků. Jde o hru vpravdě národní a moravskou. Její ohlas byl ve své době až skandální. V Těšanech, kde žili skuteční protagonisté příběhu, Vávra svým vlivem zabránil provozování hry místními ochotníky. Ve skutečnosti manželství mezi Vávrou a Maryšou bylo dlouhé a v podstatě šťastné. Ještě kolem roku 2000 nechal jejich potomek odstranit na hřbitově jejich podobizny i pomník, aby nebylo jeho předkové turisté dehonestováni. Divák pamětník má zafixováno fascinující inscenaci Zdeňka Kaloče v Mahenově divadle v 70. letech 20. století. Anotace tvůrců inscenace v HaDivadle – *Národní hra národem mnohokrát interpretovaná*. Kde končí národ a začíná hra? je mnohomluvná a současně nic neřikající. Co se pod ní skrývá posoudí divák.

**Divadlo Polárka** premiéruje (14. XII.) v úpravě Michala Bumbálka a Sergeje Sanža komedii *dell'arte* pod názvem *Kdo zachránil Isabelu*. Jde o další ze zásluhných projektů seznamování dětí s postavami dějin divadla a evropské kultury.

**Divadlo Radost** reprizuje (13., 20. XII.) *Husovické Betlém*. Jde o předvánoční představení složené z textů lidových vánočních her z brněnských předměstí ze začátku 20. století, z doby kdy byly předměstskými vesnicemi a zněla tam verze hanáckého dialektu.

**Divadelní studio V** reprizuje (15. XII.) jedinou pohádku Vladislava Vančury *Kubula a Kuba Kubikula*. Jde o vděčnou předlohu známou i z večerníčků a hlavně kultivující malého diváka Vančurovou bohatou češtinou napodobující staročeštinu.

**Janáčkovovo akademie muzických umění** uvede (18. XII.) v Besedním domě vánoční koncert. Účinkovat bude Brněnský kontrabasový orchestr, Dechová harmonie HF JAMU, Fagotový soubor a Velký žestový soubor. Tato tělesa neobvyklého nástrojového obsazení zahrají pro specifické nástrojové obsazení málo uváděnou *Petite symphonie* Charlese Gounoda. Další lahůdkou budou vánoční písně pro fagotové kvarteto a rovněž *Fanfares liturgiques* u nás příliš nehraného francouzského skladatele 20. století Henriho Tomasiho.

**Brněnská Filharmonie** uvádí (15. XII.) v Besedním domě vánoční koncert s tradiční Českou mší vánoční Jakuba Jana Ryby a v Janáčkově divadle (1. I.) koncert k zahájení Roku české hudby 2014 pod názvem *To nejlepší z českých oper*.

**Kino Art** uvádí (16. XII.) *Shun Li* a *Básník* z francouzsko-italské produkce, režiséra dokumentárních filmů André Segreho. Příběh lásky postav filmu, jež patří k vzdáleným kulturám Číny a Itálie byl v roce 2011 ověnčen řadou filmových cen i na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách. Vše je ztraceno (17. XII.) je film z produkce USA z roku 2013 založený na jediném herci Robertu Redfordovi, který hraje osamělého mořeplavce havarované jachty. Údajně ani ve svých 77 letech se nenechal zastoupit v nebezpečných scénách. *Jeptiška* (18. XII.) z produkce Španělska a Velké Británie z roku 2005 je hororový příběh o krutostech za dveřmi klášterní školy a vraždícím duchu jeptišky. Škoda, že se nenašel filmař mapující skutečné horory, jejichž obětmi byli chovanci církevních institucí v uplynulém století. *Camille Claudel 1915* (21. XII.) je film z francouzské produkce z roku 2013, kde v hlavní roli slavná Juliette Binoche hraje sochařku, sestru katolického básníka Paula Claudella a milenkou Augusta Rodina, kterou rodina v roce 1915 nechala hospitalizovat v blázinci. Na konci roku (31. XII.) budou mít diváci kina Art možnost sledovat přímý přenos silvestrovského galakonzertu Berlínské filharmonie. /V/

# EXTREMISMUS na fotografiích O. B. Mierného

**Extremismus** je název putovní výstavy 45 velkých barevných fotografií, zahájené 29. října v Brně v prostorách jižního křídla Křížové chodby na Nové radnici, kde potrvá do 17. listopadu. Záštitu nad ní převzal primátor města Brna Roman Onderka. Premiéru měla ve druhé polovině loňského října v atriu Fakulty sociálních studií na Masarykově univerzitě. Otevřena byla pak i v Hodoníně a na Mohyle míru.

Renomovaný fotograf Otto Ballon Mierny pořídil snímky na demonstracích a pochodech extremistických skupin v Brně, Břeclavi a Hodoníně. Zachycují nejen střety extremistů s bezpečnostními složkami, ale také činnost antikonfliktního týmu. Poukazuje na stále se stupňující sociální napětí, vedoucí k růstu extremistických aktivit.

Wikipedie uvádí, že termínem extremismus bývají označovány jednání, ideologie či skupiny mimo hlavní (tedy střední) proud společnosti, kterým je připisováno porušování či neuznávání základních etických, právních a jiných důležitých společenských standardů, zejména ve spojení s verbální nebo fyzickou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilí, historickým revizionizmem, sociální demagogií, motivované zejména rasovou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou sociální nenávistí. Při obecném užití nabývá termín pejorativního nádechu – bývají jím označovány nejen velmi závažné jevy, ale i takové odchylky od středního proudu, jejichž nebezpečnost pro společnost je sporná nebo mizivá. Označené skupiny, jednání nebo ideologie jsou tak delegitimizovány, je navozen předpoklad neoprávněnosti jejich ústředních idejí či metod. Problémem pojmu extremismus je, že nemá v zásadě žádný konkrétní obsah, neříká nic o tom, čeho chce subjekt dosáhnout, jak, ani proč, jeho podstatou je pouze hodnocení.

O. B. Mierny má za sebou dlouholeté zkušenosti z práce ve zpravodajských agenturách, televizi i novinách a pedagogické působení na univerzitách v Brně a Praze. Osvědčil vysokou profesionalitu i při více než stovce zahraničních cest: při přírodovědeckých expedicích v Brazílii, Guyaně a Venezuele, při světových soutěžích v účesové tvorbě v Paříži, Londýně a Tokiu, na řadě evropských automobilových závodů. Pořídil také mnoho fascinujících snímků jako válečný zpravodaj při konfliktech ve státech bývalé Jugoslávie, v Kurdistánu, Afghánistánu, Kuvajtu, Iráku, ve Rwandě a Kongu. Dva roky pracoval v Dominikánské republice. Do zahraničí doprovázel prezidenta republiky a další vrcholné představitele našeho státu. Obdržel tři vojenská vyznamenání.

Na profesi fotografa ho baví především každodenní rozmanitost práce. S odhodláním absolvoval ve vyškovské vojenské akademii výběrový kurz pro válečné zpravodaje. Je vybaven nezbytnými zkušenostmi a krizové situace zvládá svou nepostradatelnou fyzickou způsobilostí, odvahou, poučeným fotografickým viděním a schopností nabídnout zajímavý a vtipný pohled. Jeho idoly jsou dnes už slavná jména, jejichž výčet začal v 19. století průkopník válečné fotografie Roger Fenton, přes Heinricha Grafa či Alfreda Eisenstaedta a končí snad nepřekonatelnou legendou Roberta Capy, jejichž svědectví otřásl i vyburcovalo mnohdy licoměrně nevidoucí svět. Snaží se však zůstat svůj, rád fotografuje všechno a za důležité pokládá pohybovat se v terénu obezřetně. Chvilky pohody si užívá u vody, vyžívá se v muškaření.

Rád prozradím, že jeho soubor fotografií z letošních mikulčických cyrilometodějských oslav, vystavovaný už na Krajském úřadu v Brně, bude putovat ještě do Kyjova a do Senátu.

**Bohumil Hlaváček**



## K výročí zakladatele slavistiky

**Slavnostní 9. zasedání Ústřední rady Českomoravského slovanského svazu se konalo při příležitosti 260. výročí narození zakladatele slavistiky Josefa Dobrovského.**

Pamětní medaile národního buditele Josefa Dobrovského byla na tomto zasedání udělena 42 osobnostem slovanského hnutí – Ukrajincům, Slovákům, Rusínům a dalším. Rovněž ruské básnířce, člence Obce spisovatelů ČR a předsedkyni Ruského kulturně osvětového sdružení na Moravě **Ljubov Vondrouškové.**

*Blahopřejeme!*

(vž)

## Jakub a jeho pán sklidil potlesk v Paříži

**Ve čtvrtek 7. listopadu 2013 sklízel soubor Městského divadla Brno nadšený potlesk nejen v Brně a Praze, ale také v Paříži. Ve spolupráci s Magistrátem města Brna, Velvyslanectvím České republiky a Českého centra v Paříži jsme uvedli v Le Théâtre de l'Alliance française moudrou komedii Milana Kundera *Jakub a jeho pán.***

Tato inscenace je na repertoáru Městského divadla Brna pouhý rok, svoji premiéru měla v režii Stanislava Moší 27. října 2012 na Činoherní scéně MdB, v kostýmech Andrey Kučerové a na scéně Emila Konečného. Hlavní role bravurně ztvárňuje Viktor Skála (Pán) a Jan Mazák (Jakub), na jevišti excelují také Lucie Zedníčková, Martin Havelka, Andrea Březinová, Jana Musilová, Jaroslav Matějka, Jakub Zedníček, Eva Ventrubová, Patrik Bořecký, Ladislav Kolář a Vojtěch Blahuta.

V den představení se v odpoledních hodinách uskutečnila generální zkouška, na níž byl přítomen i samotný autor Milan Kundera se svojí ženou, oba byli po shlédnutí celé inscenace nadšeni. Stejně jako diváci, kteří bezesbytku zaplnili hlediště s kapacitou 400 míst. Mezi významnými hosty nechyběla herečka a politička Magda Vášáryová, velvyslankyně Marie Chatardová, ředitel Českého centra Michael Wellner Pospíšil či herec Yves Pignot, nejznámější představitel postavy Pána, s nímž je spjat již od roku 1998.

Inscenace byla hrána v českém jazyce, doplněna francouzskými titulky, a zaznamenali jsme výborné ohlasy jak u česky, tak také u francouzsky mluvících diváků.

**did**



## Centrum kulturních dějin

Centrum kulturních dějin 20. století jako nové pracoviště Oddělení dějin literatury Moravského zemského muzea otevřeli v Brně-Medlánkách.

V této výškové panelové budově v Hudcově ul. 76 byla souběžně vernisáž výstavy „Corpus litterarum. Stopy písemnictví nejen v moravských dějinách“. Věnovaná je nedožitým 75. narozeninám spisovatele, diplomata a politika Jiřího Gruši, kterému je věnována jedna místnost. Představuje též připravované vydání Sebraných spisů Gruši v 10 svazcích. Ročně dva svazky začne vydávat nakladatelství Barrister&Principal Brno, první publikace bude německá při příležitosti Lipského knižního veletrhu. Centrum má v příštích letech postupně obsadit celou výškovou budovu akvizičně-badatelskými aktivitami z kulturních dějin Československa a ČR 20. století. Momentálně se zaplňuje odkazy a díly opozičních zejména literátů z období normalizace. Shromažďuje na 100000 sbírkových předmětů Jana Trefulky, Oty Filipa, Jiřího Gruši, Pavla Kohouta, Rogera Scrutona, Boženy Komárkové, Jana Tesaře, Antonína Přídala či z podzemní činnosti brněnské univerzity za socialismu. (vž)

## S „kubánci“ v Kroměříži

30. října členky Levicového klubu žen Dobromysl, Společnosti česko-kubánského přátelství a Svazu důchodců navštívili město Kroměříž. Byli jsme uvítáni na zdejší hudební škole hudbou swingového rytmu v podání žáka školy. Na hřbitově jsme zavzpomínali na kubánského učitele Enrique Cruz Olmo, jež zde vyučoval hru na trubku. Jeho spolupráci s Brněnskou společností Česko-Kubánského přátelství, která přijala jeho jméno do svého názvu, připomněl předseda této společnosti Jozef Štofán a paní Olmo. Po procházce městem nás přivítaly děvčata LKŽ Kroměříž. Ukázaly nám nový Dům Seniorů, kde mají své klubovny různé společenské organizace a kluby. V budově OV KSČM přichystaly malé občerstvení, u kterého nám Jozef Štofán vyprávěl o životě na Kubě a odpovídal na naše otázky. Akce byla účastníky na závěr kladně hodnocena. JU

## Josef Lada na Špilberku

Sto padesát kreseb Josefa Lada z 23 knižních titulů je k vidění do 26. ledna na vánoční výstavě Muzea města Brna na hradě Špilberku.

Nejvíce obrázků patří Ladovým veselým učebnicím, pohádkám o chytrém českém Honzovi, bajkám podle Ezopa, kocourovi Mikešovi a pohádkám, které autor nazval jako nezbedné.

Vystaveno je i deset Ladových obrazů zasněžené krajiny s klouzačkou, Mikulášem, ponocným i vodníkem sedícím nad zamrzlou hladinou rybníka. Ladovo dílo tvoří na 15000 kreseb a asi 400 obrazů. Podle nich vzniklo na dvacet filmů. Na výstavě, kde se střídají školní výpravy, jsou ke koupi knížky, kalendáře, omalovánky a vánoční pohlednice s Ladovými ilustracemi.

Vnuk známého českého kreslíře Josef Lada, který je majitel autorských práv do r. 2027, v Brně řekl, že expozici tvoří materiály ze soukromých sbírek i od rodiny. »Tato výstava je výjimečná tím, že klade důraz na knižní ilustrace, což na jiných výstavách je jen okrajové téma. Já osobně nekreslím a nemaluji, abych nedělal dědovi ostudu,« uvedl Lada junior. (vž)



Josef Lada

## Zastupitelé ocenili činnost hvězdárny

Nejlépe vybavený projekční systém v Evropě – Přírodovědné digitarium Hvězdárny a planetária v Brně si při exkurzi se zájmem prohlédli komunističtí zastupitelé a členové komisi rad města Brna a jeho městských částí.

Ředitel hvězdárny Jiří Dušek členům samospráv uvedl, že s ojedinělou japonskou technikou přišla do brněnského Velkého planetária i řada originálních vzdělávacích dramaturgických počínů pro školní výpravy, rodiny s dětmi i odborníky. Za prvního půl měsíce provozu mělo přes 10000 návštěvníků, z toho jen za víkend dva tisíce. Lákají je procházky hvězdnou oblohou, vzdáleným i blízkým vesmírem. Též víkendová nabídka pořadů pro nejmenší diváky. Přicházejí i novinky v dramaturgii. Unikátní projekční zařízení digitária poslouží jako videoartová kulisa pro koncerty, divadelní představení. Prostor je vhodný pro pořádání středně velkých konferencí – v nejbližší době se chystají akce České astronomické společnosti a CEITEC. Václav Žalud (foto autor)



## Přenosy baletu z Moskvy

Přímé přenosy z baletu z moskevského divadla Bolšoj též připravilo Kino Art, poslední biograf v majetku města Brna.

První přenos baletu byl 24. listopadu od 16<sup>45</sup> hodin ve Velkém sále Kina Art. Na programu bylo představení Korzár, romantický dobrodružný příběh z exotického prostředí, který vypráví o lásce otrokyně Medory a piráta Konráda. Diváci shlédli na 120 tanečniců, slavné pas de deus nebo působivé bojové scény s piráty v choreografii Alexeje Ratmanského a Jurije Burlaky. Cena jednoho představení je 270 Kč, pro seniory a studenty 250 Kč. Při koupi vstupenek na 4 a více představení činí cena jedné vstupenky 200 Kč. S Bolšim Teatrom se diváci budou moci v Artu setkávat po celou sezónu, tedy až do konce března příštího roku. (vž)

## MG zrušila vstupné

Moravská galerie v Brně ruší od 1. prosince 2013 jako jediné muzeum umění v České republice vstupné do svých stálých expozic. Pro návštěvníky budou přístupná zdarma (s možností dobrovolného vstupného). Zpřístupnila tím umění i málo majetným.

Např. vedle dosavadních expozic galerie v Místodržitelském paláci na Moravské nám. odhalil 29. listopadu monumentální dílo Jožo Uprky zrestaurovanou Jízdu králů, které se vrátí po 35 letech zpět do Brna. Pražákův palác MG, Husova 18 otevřel 21. listopadu výstavu obrazů české meziválečné umělkyně Vlasty Vostřebalové Fischerové, která tvoří přechod mezi sociálním uměním a magickým realismem. (vž)

## Naši prosincoví jubilanti

- 1.12. Marie NĚMEČKOVÁ, 73 let, MO 1101, Radoslav HANÁK, 82 let, ZO 1101  
 2.12. Pavol VÍREC, 86 let, ZO 0505, Josef BARTOŠEK, 89 let, ZO 3003, Dalibor SLEZÁK, 52 let, ZO 0429  
 3.12. Jitka SVATOŠOVÁ, 70 let, ZO 2202, Jaroslav FRANC, 71 let, MO 1401  
 4.12. Ing. Vítězslav PODLIPNÝ, 59 let, MO 1101, Ruth TRÝBOVÁ, 47 let, ZO 0503, Ing. Pavel BŘEZA, 72 let, ZO 0503, Oldřich DOSKOCIL, 75 let, ZO 0305 Dagmar KOSKOVÁ, 76 let, ZO 0305  
 5.12. Jitka ČURDOVÁ, 73 let, ZO 0305  
 6.12. Miroslav DEDERA, 90 let, ZO 2301  
 7.12. MUDr. Vlasta STAŇKOVÁ, CSc., 84 let, MO 1101  
 8.12. JUDr. Libuše KUBÁŇOVÁ, 61 let, ZO 0305  
 9.12. Miloslav VRABEC, 85 let, ZO 1505, Jiřina PONÍŽILOVÁ, 62 let, Štěpán SMELÍK, 73 let, oba LKŽ, Věra MÁLKOVÁ, 87 let, ZO 2701

## Jak vyjde Echo v roce 2014

Číslo	Uzávěrka	Vyjde
1	16. 12. 2013	9. ledna
2	20. ledna	13. února
3	17. února	13. března
4	17. března	10. dubna
5	22. dubna (út)	9. května (pá)
6	19. května	12. června
7	18. srpna	11. září
8	22. září	9. října
9	20. října	13. listopadu
10	18. listop. (út)	11. prosince

1/2015 15. prosince

Redakce se obrací na autory článků, zpráv a informací, aby datum uzávěrky považovali za nejzazší termín jejich odevzdání. Texty příspěvků napsané strojem nebo pokud je to možné na počítači, odevzdejte na sekretariátě MěV KSČM nebo zašlete e-mailem na adresu:

*tibor.david@volny.cz*

Nelze uveřejnit nepodepsané a nečitelné texty a neúplné údaje do společenské kroniky. Fotografie označte prosím popisem a jménem autora. (red)

- 10.12. Jitka ŠTASTNÁ, 83 let, ZO 0507, Ing. Josef ROUSEK, 87 let, ZO 2701  
 11.12. Josef PANÁČEK, 62 let, ZO 2401  
 12.12. Jaroslava ŘEZÁČOVÁ, 84 let, ZO 0302, Božena OTÁHALOVÁ, 85 let, MO 1401  
 13.12. Pavel GREPL, 62 let, MO 1101, Oldřich SVOBODA, 87 let, ZO 2711  
 14.12. Gizela ŠOUKALOVÁ, 86 let, LKŽ, Stanislav SKOUPÝ, 90 let, ZO 0305, prof. MUDr. Jaromír VAŠKŮ, DrSc., 89 let, ZO 0305  
 15.12. Marie KAPLANOVÁ, 85 let, MO 1401, Ing. Naděžda VOLNÁ, 61 let, ZO 0305  
 16.12. Věra JEŘÁBKOVÁ, 80 let, ZO 2101  
 17.12. Bohumil ŠÍBL, 84 let, ZO 0505  
 18.12. Štěpánka NAVRÁTILOVÁ, 85 let, Libor ROBOTKA, 65 let, oba MO 1101  
 19.12. Anna SEDLÁČKOVÁ, 79 let, MO 1401  
 20.12. Jiřina KOPAČKOVÁ, 78 let, ZO 0503, RNDr. Jana WEISHAROVÁ, 66 let, ZO 0503  
 21.12. Eva ŠAŠKOVÁ, 80 let, ZO 0302, Zdeněk ŠIMEK, 33 let, ZO 3023  
 22.12. Božena GRÜNVALDOVÁ, 80 let, ZO 0305  
 23.12. Božena SMOLÍKOVÁ, 87 let, MO 1101, Eva PAKOSTOVÁ, 76 let, MO 1401  
 24.12. Eliška PŘIKRYLOVÁ, 58 let, MO 1101  
 26.12. Josef ŠTVÁN, 82 let, ZO 2709  
 27.12. Ing. Oldřich UHER, 81 let, ZO 2101, MVDr. Rudolf DVOŘÁK, 70 let, ZO 3202, Miroslav HÁJEK, 88 let, MO 1401  
 28.12. Jarmila ZAVŘELOVÁ, 77 let, MO 1101, Olga MALÍKOVÁ, 70 let, ZO 3023, Alois KOUSAL, 83 let, ZO 0305, Augusta HRNČÍŘOVÁ, 90 let, ZO 2701  
 29.12. doc. PhDr. Josef KŮTA, CSc., 80 let, ZO 0316, bývalý předseda MěV  
 30.12. Vlasta HUBENÁ, 83 let, ZO 2101, Marie VEISSOVÁ, 82 let, LKŽ, doc. PhDr. Vladimír ŠAUR, 76 let, předseda VNK, člen MěV, Jiří BEČKA, 71 let, člen MĚRK  
 31.12. Josef FORMÁNEK, 87 let, ZO 2711

**Všem našim oslavencům životní pohodu a dobré zdraví do dalších let přeje MěV a ZO (MO) KSČM, LKŽ a také redakce Echo.**

did

## OPUSTILI NÁS

Navždy jsme se rozloučili 30. 11. se soudruhem Stanislavem WALTEREM (85), dlouholetým a obětavým členem a funkcionářem ZO KSČM



2202.  
 Dne 29. října nás ve věku 90 let navždy opustila nejstarší členka ZO 3004 soudružka Božena BUKOVSKÁ. Stranické povinnosti obětavě plnila od roku 1956.

Čest jejich památce!

Zn

## Žijí v našich vzpomínkách již 15 let

Václav Stodůlka, člen ZO KSČM 2202, s nímž jsme se rozloučili v brněnském krematoriu 4. listopadu 1998 za velké účasti jeho spolupracovníků z První brněnské a spoluobčanů ze Slatiny.

Miroslav Lengál, tajemník MěV KSČ a předseda ObNV Brno IV., který nás opustil 2. listopadu 1998.

Josef Hruška, pracovník OV KSČ Brno-venkov, družstevnictví Jednota, vedoucí školícího a rekreačního střediska JmKV KSČ na brněnské přehradě, zemřel 6. listopadu 1998.

\* \* \*

## Už 10 let jen vzpomínáme

Soudruh Jiří Vemola, plk. v. v., vydechl naposled 22. října 2003 po vážném onemocnění. Proto se nemohl aktivně podílet na činnosti MěV KSČM, jeho 1. sekce organizační výstavby a komise vnitřního života strany, Mív a ZO KSČM v místě bydliště. Jeho vystupování na jednání těchto orgánů strany vycházela z jeho bohatých životních zkušeností i ze stranických funkcí a vždy se vyznačovala přesnou charakteristikou daného problému a východiskem jeho řešení. Nesnášel povrchnost a slova, po nichž nenásledovaly konkrétní činy. Soudruh Vemola bude žít i nadále ve vzpomínkách všech.

\* \* \*

## Nezapomínáme

Na soudruha Stanislava Floka, který odešel 26. října 2008 po vážné nemoci. Řadu let byl správcem budovy MěV KSČM. Nezapomínáme na poctivého, pracovitého a skromného člověka, jakým byl, a tak žije v naší paměti.

Karel JANIŠ